

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3094/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-516/24 A

Název	Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindříšská 36
Sídlo	Jindříšská 36, Nové Město 110 00 Praha 1
E-mail	info@gpjp.cz
IČO	60 449 004
Identifikátor	600 004 694
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Drake
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Jindříšská 966/36, Nové Město 110 00 Praha Jeruzalémská 1283/9, Nové Město 110 00 Praha 1
Inspekční činnost na místě	1. 10. 2024 – 4. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnická osoba Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindříšská 36 (dále „škola“ nebo „gymnázium“) vykonává činnost střední školy a poskytuje všeobecné vzdělávání v denní formě osmiletého a čtyřletého gymnázia.

Vzdělávání je uskutečňováno v hlavním sídle školy a v blízkém objektu v ulici Jeruzalémská, část výuky tělesné výchovy probíhá ve dvou pronajatých tělocvičnách. Počet žáků je dlouhodobě stabilní. K termínu inspekce se ve 20 třídách vzdělávalo 596 žáků, z toho 443 v osmiletém a 153 ve čtyřletém gymnáziu. Nejvyšší povolený počet žáků v osmiletém oboru vzdělání byl využit z 90 %, ve čtyřletém z 56 %. Příznivá dopravní dostupnost umožňuje dojíždění žáků i z jiných oblastí, zejména Středočeského kraje (téměř čtvrtina žáků).

Gymnázium je Fakultní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové. V tomto roce slaví 30. výročí svého založení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí funkci od roku 2015. Na základě předchozích inspekčních zjištění a vlastního hodnocení upravila koncepci rozvoje školy, přijala opatření ke všem nedostatkům konstatovaným při minulé inspekční činnosti v roce 2017 a zaměřila se na předcházení a snížení neúspěšnosti žáků ve vzdělávání. Doplnila školní vzdělávací programy (dále „ŠVP“) pro osmileté i čtyřleté gymnaziální vzdělávání tak, aby odpovídaly příslušným aktualizovaným rámcovým vzdělávacím programům i novým koncepcním záměrům. Aktualizovaná koncepce rozvoje školy do roku 2027 vychází z reálné znalosti podmínek gymnázia a zaměřuje se především na kontinuální vytváření podnětného vzdělávacího prostředí, poskytování kvalitního vzdělávání s cílem připravit žáky k vysokoškolskému studiu a podpořit jejich zájem o celoživotní vzdělávání. Stanovené cíle se škole daří naplňovat, což dokládá systémová podpora jazykového i přírodovědného vzdělávání s širokou nabídkou výběrových seminářů a dalších rozšiřujících aktivit, zapojování žáků do projektových činností, kvalitní příprava na maturitní zkoušku, úspěšnost v přijímání na vysoké školy a modernizované materiální zázemí pro vzdělávání. Realizace koncepcních záměrů rovněž příznivě ovlivňuje dlouhodobě rozvíjená spolupráce s tuzemskými i evropskými zahraničními školami, což vytváří výborné podmínky zejména pro rozvoj jazykového a přírodovědného vzdělávání, a také partnerská spolupráce se zákonými zástupci, Spolkem rodičů a zřizovatelem.

Nastavený model řízení s jasným delegováním kompetencí na tři zástupce (ředitelka nově ustanovila pozici třetího zástupce) napomáhá k plynulému fungování organizace. Do systému řízení jsou také zapojeni pedagogové prostřednictvím předmětových komisí, podílejí se na plánování výchovně vzdělávacího procesu, vyhodnocování jeho souladu se ŠVP a realizují vzájemné hospitace. Využívání sdílených výukových materiálů a spolupráce na mezikřídlních projektech nebo přípravě žáků na soutěže či jazykové certifikace se pozitivně promítají do zlepšující se úrovně výsledků vzdělávání žáků. Vedení školy sleduje a aktivně vyhodnocuje kvalitu vzdělávacího procesu, nastavuje vhodná doporučení k dalšímu zkvalitňování. Závěry z četné hospitační činnosti, která je zaměřena především na začínající a nově nastupující pedagogy včetně následné kontroly posunu kvality výuky učitele, jsou projednávány s jednotlivými vyučujícími a v souhrnné podobě také na poradách školy. Přestože je pedagogickým pracovníkům poskytována zpětná vazba k jejich práci, nedáří se vždy realizovat nastavená opatření ve výuce a eliminovat tak některé dílčí nedostatky, např. omezené využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků a didaktických závěrů hodin. Ředitelka účelně využívá také další hodnoticí mechanismy, např. evaluační dotazníky pro pedagogy, žáky a jejich zákonné zástupce, přihlíží k podnětům školského parlamentu.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo obměnou více jak poloviny pedagogického sboru k výraznému zlepšení personálních podmínek nejen z hlediska jejich kvalifikovanosti (z 55 vyučujících nesplňuje kvalifikační předpoklady pouze jeden pedagog), ale také optimálního rozložení věkové struktury celého pedagogického sboru. Začínajícím učitelům (4) je poskytována potřebná metodická podpora prostřednictvím uvádějících učitelů. Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které se ve sledovaném období tří školních let zaměřovalo na aktuální téma primární prevence duševního zdraví, rozvoj manažerských a digitálních kompetencí a inovativní metody oborových didaktik.

Vícezdrojové financování umožňuje efektivní zajištování provozu školy i cílené zkvalitňování podmínek a realizaci vzdělávání podle ŠVP v plném rozsahu. Od minulé inspekční činnosti se podařilo výrazně zlepšit stav objektu hlavní budovy např. novou fasádou, výměnou oken, rekonstrukcí vnitřního atria a tělocvičen, zmodernizovat některé odborné učebny a jejich vybavení a celkově vytvořit podnětné a estetické prostředí společných částí interiéru. Limitující prostorové podmínky a paralelně probíhající výuka ve dvou budovách (včetně využívaných tělocvičen jiných subjektů) kladou nemalé nároky na organizaci vzdělávacího procesu. Vybavení učeben digitálními technologiemi a pomůckami je na dobré úrovni. Využívání zmodernizované odborné učebny fyziky a dobře vybavených jazykových učeben přispívá k rozvoji odborných kompetencí žáků. Vstup do hlavní budovy je zabezpečen stálou službou recepce, kamerovým i elektronickým systémem a uzavírací pohyblivou stěnou. Objekt odloučeného pracoviště je uzamčen, vstup do budovy je opatřen službou zaměstnance školy a zvonkem. Školní stravování je zajištěno externím subjektem v budově školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách byla pozitivně ovlivněna odbornými zkušenostmi vyučujících a jejich zaujetím pro vyučovaný předmět. Efektivitu vzdělávání zvyšuje jeho organizace, tj. využívání dělených hodin v jazykovém a matematickém vzdělávání, účelné využití disponibilních hodin vzhledem k profilaci absolventa a provázanost všeobecného vzdělávání s praktickým využitím poznatků, např. odborné exkurze a workshopy ve škole či na odborných pracovištích vysokých škol a sociálních partnerů. Podpora rozvoje řečových kompetencí žáků je systémově zajištěna prostřednictvím diferenciacie jazykových skupin podle dosažené úrovně pokročilosti s navazující přípravou na certifikované zkoušky a širokou nabídkou jednoletých a dvouletých seminářů před zakončením studia maturitní zkouškou.

Společným znakem většiny hospitovaných hodin byla podnětná pracovní atmosféra, převládaly metodicky a didakticky zdařilé hodiny, které měly jasně definovaný vzdělávací cíl a promyšlenou strukturu s účelně využitým časovým prostorem. Efektivita vzdělávacího procesu byla účinnější zejména v hodinách, kde byly zařazovány metody a formy činnostního učení, aktivity podporující tvořivost a iniciativu žáků a úlohy podporující dosažení vzdělávacího cíle. Převažující formou uplatněnou ve většině hospitovaných hodin byla frontální výuka s řízeným rozhovorem, kombinovaná se samostatnou prací žáků. Vyučující žáky vhodně motivovali, poskytovali jim zpětnou vazbu a dostatek času pro řešení úloh. Ve většině sledované výuky žáci pracovali soustředěně, byli aktivní a prokazovali dobré znalosti, což koresponduje s jejich dosahovanými výsledky. Časté využití didaktické techniky, pomůcek a textových materiálů efektivně podporovalo názornost výuky, včetně využívání elektronického úložiště studijních materiálů. K pochopení probíraných jevů v širších souvislostech přispívalo časté zařazování mezi předmětových poznatků a příkladů

z praxe, což přispívalo k rozvoji funkčních gramotností žáků. Žáci reagovali na položené otázky, neobávali se sami dotazovat na detaily nebo souvislosti daného tématu, iniciativně přistupovali k řešení zadaného úkolu a prokazovali odpovídající míru znalostí a dovedností.

Efektivitu výuky pouze v některých sledovaných hodinách snižovaly méně účinné didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky. Dominující postavení učitele, nižší míra pestrosti metod a střídání činností vedly k pasivitě a nerovnoměrnému zapojení žáků do vyučování. V těchto hodinách učitelé v menší míře individualizovali a diferencovali zadávané úkoly s ohledem na žáky s odlišným tempem práce a rozdílnými studijními předpoklady, méně často také pracovali se žáky se zájmem o vyučovaný předmět a žáky nadanými či rychlejším tempem práce. Všichni žáci často plnili stejné typy úloh bez odlišné míry obtížnosti. Vyučující pouze sporadicky ověřovali, zda a na jaké úrovni žáci zvládli obsah aktuálně probíraného učiva nebo efektivně využili závěrečné shrnutí, reflexi výuky se zapojením žáků. Vzhledem k typu školy byla častěji zaznamenána nižší míra jazykové kultury a používání nespisovné češtiny některými učiteli a žáky.

Všeobecný osobnostní rozvoj žáků je podporován dalšími rozšiřujícími aktivitami navazujícími na ŠVP, např. zapojení žáků do debatní ligy, celoškolní a mezipředmětové projekty, charitativní akce, tematické a odborné exkurze a přednášky nebo zájmové aktivity žáků. V rámci jazykového vzdělávání jsou realizovány výměnné studijní pobedy žáků, jazykové kempy a pravidelné poznávací zájezdy do zahraničí (např. Německo, Velká Británie, Španělsko, Francie). K profilaci absolventů také účinně přispívá široké spektrum volitelných předmětů a seminářů ve vyšších ročnících studia. Jejich náplň a zaměření cíleně prohlubují znalosti i dovednosti žáků v širších souvislostech, zároveň posilují a rozvíjejí osobnostní a klíčové kompetence žáků. Některé nabízené semináře reagují na aktuální poptávky žáků i očekávané požadavky reálné praxe, např. média a masová kultura, překladatelský seminář, semináře novodobé literatury a soudobých dějin, či odborné semináře přírodovědných předmětů s přesahem do terciárního vzdělávání. Žáci se podílejí na informování veřejnosti o aktivitách školy prostřednictvím sociálních sítí a školního časopisu GPJP times.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Poskytování poradenských služeb je založeno především na úzké osobní spolupráci členů školního poradenského pracoviště s vedením školy, třídními učiteli, ostatními pedagogy i zákonnými zástupci. Od předchozí inspekční činnosti bylo školní poradenské pracoviště rozšířeno o pozici školní psycholožky. Školní preventivní strategie zohledňuje potřeby školy i skladbu třídních kolektivů a umožňuje včasnou identifikaci případných problémů. Nastavené mechanismy, pravidla a metodiky poskytují všem aktérům vzdělávání funkční systém při řešení výchovně vzdělávacích problémů a prevenci rizikového chování, např. interní preventivní programy, intervence ve třídách, konzultace s pedagogy. Řada osvědčených nástrojů, jako jsou adaptační a sportovní kurzy, práce s třídními kolektivy, tematicky zaměřené přednášky, akce a sportovní aktivity, posiluje sounáležitost žáků se školou a vede k vytváření pozitivních vzájemných vztahů mezi učiteli a žáky. Ojedinělé případy rizikových jevů jsou řešeny individuálně výchovnými komisemi ve spolupráci s třídními učiteli a zákonnými zástupci.

Škola průběžně identifikuje individuální vzdělávací potřeby žáků ohrožených studijním neúspěchem a poskytuje jim podporu formou individuálních konzultací, doučování, realizací plánu pedagogické podpory. K úspěšnému předcházení školní neúspěšnosti přispívají i další

opatření, např. možnost opravy či odložení některých písemných prací, osobní přístup pedagogů i systematická práce všech členů poradenského pracoviště.

Podpora nadaných žáků je realizována formou různorodých aktivit, např. reprezentace školy v odborných a sportovních soutěžích a předmětových olympiadách, účast v kroužcích (např. badatelský, konverzace v cizích jazycích, dramatické soubory) nebo v programu seberozvoje prostřednictvím mezinárodně uznávané Ceny Vévodky z Edinburghu. Žáci školy se často umisťují na předních místech celostátních kol přírodovědných a jazykových olympiad, ve středoškolské odborné soutěži v biologii a překladatelství. Škola vytváří vhodné podmínky také pro rozvoj talentovaných žáků s vyhraněným zájmem, kterým umožňuje studium podle individuálního vzdělávacího plánu (v tomto školním roce 13 žáků v oblasti sportu, jazykových dovedností nebo umění).

Kariérové poradenství funguje na standardní úrovni. Pozitivní vliv mají individuální konzultace při výběru volitelných seminářů a maturitních předmětů a následné volby navazujícího studia na vysokých školách. Kázeňská opatření jsou ukládána v souladu se školním řádem. Pozornost je věnována motivačnímu hodnocení žáků prostřednictvím udělování pochval, které výrazně převažují nad výchovnými opatřeními.

Výsledky vzdělávání jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady i v rámci předmětových komisí. Úroveň osвоjených vědomostí, znalostí i praktických dovedností žáků je ověřována prostřednictvím běžných nástrojů, tzn. pololetní a závěrečná klasifikace, ústní a písemné zkoušení žáků, a také při laboratorních cvičeních a žákovských projektech. Vstupní testy po zahájení studia, ověřující znalosti všech žáků v anglickém a českém jazyce a matematice, umožňují diferenciaci žáků ve skupinách i cílený individuální přístup pedagogů. Při ukončování cyklu nižšího gymnázia skládají žáci zkušebně tzv. „malou maturitu“ z anglického a českého jazyka a matematiky s cílem ověření jejich znalostí, a především posílení motivace ke vzdělávání na vyšším gymnáziu. Připravenost žáků k maturitní zkoušce (dále „MZ“) je průběžně ověřována prostřednictvím cvičných školních didaktických testů i zapojením školy do pilotního ověřování validity didaktických testů a v rámci nácviku částí ústní i písemné profilové části zkoušky.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo k celkovému zlepšení výsledků vzdělávání žáků. Ředitelka na základě zjištění konstatovaných v předchozí inspekční zprávě přijala účinná opatření, která se pozitivně promítla do vzdělávacích výsledků žáků v průběhu i při ukončování vzdělávání. Výsledky žáků jsou v průběhu vzdělávání stabilní. Při postupu žáků z nižšího gymnázia na vyšší se významně nelší. Ve srovnání s předchozím inspekčním hodnocením se výrazně snížil počet neprospívajících. V prvním pololetí školního roku 2023/2024 neprospěli pouze čtyři žáci, ve druhém pololetí pouze dva, a to na vyšším gymnáziu, téměř polovina všech žáků školy prospěla s vyznamenáním. V průběhu vzdělávání dosahují mírně lepších výsledků žáci vyššího osmiletého gymnázia než žáci gymnázia čtyřletého. Vyšší průměrná omluvená absence na žáka je způsobena dlouhodobými zdravotními obtížemi některých žáků. Od posledního inspekčního hodnocení také výrazně poklesl počet žáků přestupujících v průběhu vzdělávání najinou školu. V externím testování ČŠI dlouhodobě dosahují žáci školy v rámci ČR vždy výborných výsledků.

V rámci celorepublikového srovnání dosahují žáci ve společné části MZ v didaktických testech z českého a cizích jazyků výrazně lepších výsledků než žáci dané skupiny oborů. Na úrovni školy jsou dlouhodobě úspěšnější žáci čtyřletého než žáci osmiletého gymnázia. Nastavený systém všeobecného individuálního vzdělávání se promítá i do profilové části MZ. Téměř všichni žáci uplatňují jazykové certifikáty (převážně z anglického jazyka), úrovně C1 dosahuje přes polovinu žáků, velmi často i C2, téměř polovina skládá zkoušky ze

dvou cizích jazyků, třetina žáků z přírodovědných předmětů nebo matematiky. Výborné výsledky v průběhu i při uzavírání studia dokládá také postup všech žáků do terciárního vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 došlo k rozšíření týmu vedení školy o funkci třetího zástupce,
- výraznou obměnou pedagogického sboru se optimalizovalo jeho věkové rozložení, vzdělávání zajišťuje kvalifikovaný pedagogický sbor,
- činnost školního poradenského pracoviště byla posílena o pozici školního psychologa,
- došlo ke zlepšení průběžných výsledků vzdělávání žáků a výsledků u maturitních zkoušek,
- vedení školy systematicky zlepšuje materiálně technické podmínky vzdělávání.

Silné stránky

- aktivní přístup vedení školy ke zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávání (2.4),
- systémově nastavené jazykové vzdělávání spojené s dalšími aktivitami cíleně podporuje jazykové kompetence žáků (4.1),
- motivační prostředí podporuje všestranný osobnostní rozvoj žáků prostřednictvím jejich účasti v rozmanitých projektech a soutěžích (4.4).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- v části hodin chybějící didaktické závěry, které by poskytovaly dostatečnou reflexi výuky žákům i pedagogům (4.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- častěji využívat závěry vyučovací hodiny k vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle, a více zapojovat žáky do sebehodnocení a vzájemného hodnocení,
- ve větší míře využívat diferenciaci úloh s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků, převážně žáků nadaných nebo s rychlejším tempem práce,
- více dbát na jazykovou kulturu a korigovat užívání nespisovné češtiny některými učiteli a žáky ve výuce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření

k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činnosti. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna Zřizovací listiny příspěvkové organizace Gymnázia prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36, ze dne 20. 11. 2019
2. Potvrzení ve funkci ředitelky školy Č.j. 450727/2021 s účinností od 1. 8. 2021
3. Koncepce dalšího rozvoje školy
4. Školní vzdělávací program pro osmileté a čtyřleté gymnázium „Vzdělání – cesta ke svobodě“, denní forma vzdělávání, platný od 1. 9. 2007 včetně dalších aktualizací, poslední aktualizace k 1. 9. 2024
5. Školní řád Gymnázia prof. Jana Patočky, platný k termínu inspekce
6. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2024/2025
7. Třídní knihy, školní rok 2024/2025 vedené k termínu inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady a předmětových komisí, školní roky 2023/2024 a 2024/2025 vedené k termínu inspekce
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
10. Kniha úrazů

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

MgA. Naděžda Ostranská, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Stanislav Paris, školní inspektor

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, PhD., školní inspektor

Mgr. Hana Vejrážková, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

25. 10. 2024